

det økonomiske Omraade. Forsaavidt der er Tale om Foretagender, der strække sig over en længere Marvælle, og om Foretagender, der foranledige Optagelsen af Laan, er der jo Kontrol med de kommunale. Myndigheder gennem Regjeringens Tilfyn, og det forekommer mig, at man ikke godt kan faae saadanne Sager af Lokal Betydning fremmet, Sager, med Hensyn til hvilke man dog maa indrømme, at de lokale Autoriteter bedst maa kunne bedømme Forholdene, naar man skulde gaa den vanskelige, udsørlige og langsomme Vej at undertaste sig Afstemning af en stor Forsamling. Jeg skal derhos gjøre opmærksom paa, at det ogsaa af andre Grunde er mindre fornødent; thi som det ogsaa vil ses af de Lovforslag, vi her behandle, vil i overmaade mange Tilfælde Lovgivningsmagten faae Leilighed til at tale et Ord med paa sin Maade, og forsaauidt den finder, at det er aldeles forfeilet, hvad de lokale Autoriteter have ønsket at faae fremmet, saa vil den kunne forhindre det ved ikke at træde til med sine Bidrag.

Berg: Mod de almindelige Bemærkninger, jeg udtalte, da jeg forrige Gang havde Ordet i den foreliggende Sag havde den ærede Indenrigsminister Meget at indvende. Det lod til, at han havde opfattet mine Udtalelser, som om jeg havde ment, at vi skulde sige Stop med Hensyn til Udviklingen af vore Kommunikationsmidler; men jeg antager ikke, at dette har været den almindelige Opfattelse her i Salen af mine Ord. Jeg sagde kun, at man ikke for meget skulde lade Fantasien løbe af med sig og ikke være alfor let til at sige Ja til alt Muligt, der kommer frem under det Kapløb, som finder Sted om Jernbaner og lignende Foretagender. Det var mit almindelige Udgangspunkt, og jeg tror, at det ved nærmere Overveielse skal vise sig at være rigtigt. Jeg er tværtimod paa den anden Side meget for, at Udviklingen foregaar paa en sund, jævn og efter vore pekuniære Kræfter naturlig Maade. Jeg skal ikke nu komme dybere ind paa denne Sag, men jeg skal dog sige, at jeg har tænkt mig, at det mulig kunde være passende, om man sagde: Naar ellers ingen Ulykke times os; og vi have jævnt gode Aar, ville vi til Udviklingen af disse Forhold anvende et Beløb, svarende omtrent til Udbyttet af de Anlæg, hvorpaa vi allerede have anvendt Penge, men udover er saadan Grændse ville vi i Reglen ikke gaa. Selv dette vilde ikke blive nogen ubetydelig Kapital, men det maatte selvfølgelig tages med i Betragtning, at vi ligefrem have direkte Tab ved adskillige af disse Anlæg. Dette er min Betragtning, og jeg vil meget nødig, at den i den Grad skulde misforstaaes, som det forekom mig, at den ærede Minister misforstod den. Naar han i særdeles høit Grad roste den nye Maade, hvorpaa man er kommen ind, kan jeg ikke ganske tiltræde denne Ros.

Hvor rundhaandet man end er, kommer man dog let til at gjøre den ene Egn Uret paa den andens Beføjning. Det er saaledes paa enkelte Steder Tilfælde; at man, naar man anlægger en saadan Bane i en vis bestemt Retning, i Naboeegnene bliver nødt til at gribe fat paa lignende Maade, naar man ikke vil lade sig pålægge af den derved opstaaende Konkurrence, og derved kommer det Usunde frem. Dette medfører, at vi maa tage Offerberedvilligheden fra de lokale Egne under Overveielse og ere fuldt berettigede til i den Henseende at sige: Lov lidt! dersom vi tro, at de Paagjældende gaa for rask frem. — Den ærede Minister mente med Hensyn til den her foreliggende Sag, at Forholdet var saameget deilig, fordi Amtsrådet havde erklæret sig villigt til at gaa ind derpaa; han mente, at Amtsrådet her havde erklæret sig for et nyt og storartet Foretagende, og at det havde et stort og smukt Syn paa dette Forhold. (Indenrigsministeren: Jeg vedkender mig fuldstændig disse Udtryk!) Det glæder mig, at jeg har citeret rigtigt og ikke har taget feil; der er altsaa ikke nogen Misforstaaelse i den Henseende. Dette er nu den høitærede Ministers Studsmaal om denne Sag; men da den høitærede Minister jo ikke har taget Patent paa at give Studsmaal, som ere aldeles useilbare, er det ogsaa tilladt Andre at have en noget derfra afvigende Mening. Jeg siger ikke, at Studsmaalet i dette Tilfælde er aldeles uforfjænt; men det kunde dog være, at Amtsrådet har havt et i den Grad stort og smukt Syn, at Gjenmættelsen af de Foretagender, der gaa frem af dette Syn, kunne knuse en Del Statthedere i Amtet under Vægten af de Byrder, Amtsrådet kommer til at pålægge. Dette blive vi ogsaa nødt til at tage under Overveielse. Der er gjort Indvending inod min Tvivl om, hvorvidt overhovedet Amtsrådet med Indenrigsministerens Samtykke er berettiget til at udskrive saadanne Statter af Amtet, men jeg har ikke følt mig overbevist ved de Indsigelser, der i saa Henseende ere fremkomne. Jeg tillod mig at udtale, at det under den nuværende Samfundsudvikling i vort Land ikke er urigtigt at komme nærmere ind paa denne Sag, og jeg tillader mig frendeles at udtale med Hensyn til Amtsrådets Kompetence, at der ikke under Forhandlingerne om Kommunalloven angaaende Fastsettelsen af de Bestemmelser, ifølge hvilke Amtsrådet kan udskrive Statter hos Amtets Beboere, var tænkt paa Muligheden af, at denne Ret til Skatteudskrivning kunde — med Indenrigsministerens Samtykke — gaa op i Millionvis. Det kan den imidlertid, hvis det Princip, hvorefter der her er Tale, anerkjendes, thi kan Amtsrådet principrigtig i Overensstemmelse med Kommunalloven udskrive en Million Krøner, maa det ogsaa kunne udskrive to eller tre Millioner. (Indenrigsministeren: Med Indenrigsministerens Samtykke!) Den ærede